

Social- och omsorgsförvaltningen
Anne-Sofie Zettby

2023-10-26

Dnr ÄN 2023-521
Dnr KS 2023-562

Motion (MP) - Inför ABC för god psykisk hälsa i Linköping, svar

Förslag till äldrenämndens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen besvaras i punkt 1 och 3 med hänvisning till det omställningsarbete som Social- och omsorgsförvaltningen genomför inom omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet samt digitalisering av föreningsbidrag.
2. Motionens punkt 2 avslås med hänvisning till att äldrenämnden genom omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet redan möjliggör samverkan i linje med intensionerna med ABC För god psykisk hälsa.

Ärende

Joakim Hörsing (MP) föreslår i en motion daterad 2023-05-26 att:

- Linköpings kommun möter regionens satsning via 1177 genom en länk till en kommunal hemsida där föreningar med erbjudande till äldre listas
- Det under en period anställs en eller flera aktivitetsledare för att engagera föreningslivet och hitta olika sätt att utöver 1177 matcha målgrupp och aktiviteter
- Linköpings kommun via föreningsbidraget stimulerar föreningar till att långsiktigt rikta sig till äldre.

Social- och omsorgsförvaltningen ser att områden som hanteras inom ABC för god psykisk hälsa är viktiga för folkhälsa för målgruppen.

Social- och omsorgsförvaltningens bedömningen är dock att genom de omställningar som sker inom sektorn kommer samtliga delar som motionären

tar upp att kunna mötas genom redan pågående insatser och föreslår därför att motionen besvaras i två delar och avslås i en del.

Beslutsunderlag:

Motionssvar – Motion (MP) - Inför ABC för god psykisk hälsa i Linköping, svar, 2023-10-26

Bilaga - Motionen

Utredning

ABC för god psykisk hälsa

Region Östergötland har inom den nationella förflyttningen till Nära vård, introducerat ABC för god psykisk hälsa som ett projekt i länet.

Idén kommer ursprungligen från Australien och används även i Norge och Danmark.

I Östergötland har hittills tre kommuner, Motala, Vadstena och Valdemarsvik, ingått ett närmare samarbete med Region Östergötland för att synliggöra lokala aktiviteter och sociala sammanhang.

ABC för god psykisk hälsa med fokus på personer över 65 år och bygger på forskning om att personer som är aktiva på olika sätt, gör saker tillsammans och ägnar sig åt aktiviteter som upplevs meningsfulla, generellt mår bättre psykiskt.

Som inspiration för att komma igång finns självtester på 1177 för att man ska kunna hitta sociala sammanhang och aktiviteter.

Testerna ger även möjlighet till reflektion över ens nuvarande aktivitetsnivå samt möjlighet att fundera över vad man skulle vilja engagera sig i eller göra.

Budskapet i ABC för god psykisk hälsa är: håll dig aktiv; gör saker tillsammans med andra; gör något som känns meningsfullt för dig.

Som en utveckling kommer även civilsamhället att bjudas in till dialog för samverkan kring ökad psykisk hälsa, aktivitet och stöd för äldre.

<https://1177.se/Ostergotland/liv--halsa/psykisk-halsa/abc-for-god-psykisk-halsa/>

<https://www.1177.se/Ostergotland/liv--halsa/psykisk-halsa/abc-for-god-psykisk-halsa/aktiviteter-nara-dig/>

Vad pågår i Linköpings kommun

Under våren 2022 deltog medarbetare från Social- och omsorgsförvaltningen på föreläsning gällande ABC för god psykisk hälsa.

Utifrån den stora omställning som då förbereddes bedömde regionen inte att kommunen var mogna att långsiktigt kunna beskriva berörda områden. Utan bedömningen var att avvakta tills efter omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet.

Dessutom fanns en trötthet i organisationen utifrån pandemin som man tog i beaktan inför vidare planering.

De områden som kommunerna, som deltar i ABC, beskriver på de webbsidor som finns är aktiviteter som redan finns och pågår i kommunen.

Social- och omsorgsförvaltningen följer löpande omställningen till områdesbaserad vård och omsorg och ser stora möjligheter att samskapa med de aktivitetsombud som finns i verksamheterna för att tillsammans med civilsamhället skapa aktiviteter och utbud på träffpunkterna för att möta de mål som ABC för god psykisk hälsa har.

Planering finns även för fortsatt inspirationsarbete/kick-off tillsammans med verksamheterna för att möjliggöra att målet med tillgängliga verksamheter infrias.

I avtalen och verksamhetsuppdraget framgår tydligt att det är utökade krav på aktiviteter samt att dessa ska vara hälsofrämjande och förebyggande.

Aktiviteter, och lunchmeny, ska vara lättillgängliga och bland annat publiceras på uppdaterad hemsida som nås via kommunens hemsida. Verksamheten ska även arbeta uppsökande i området och även annonsera aktiviteter för de som bor i grannskapet. Aktiviteterna som genomförs på träffpunkten ska, enligt avtalen, formas utifrån besökarnas intressen samt regelbundet genomföras med stöd av legitimerad personal.

När alla delar i omställning är klara kommer detta att kunna publiceras på 1177.

Social- och omsorgsnämnden beslutade även på sammanträdet i juni 2023 om en handlingsplan för suicidprevention som tillsammans med framtaget handläggarstöd kommer vara spridas i verksamheterna som ett stöd

I Linköpings kommun finns även uppdrag hos den kommunala utföraren att genom bland annat Kultur och fritids uppdrag kunna stötta verksamheterna.

Föreningsbidrag

Under 2023 har det på Social- och omsorgsförvaltningen pågått ett förändringsarbete med att digitalisera processen kring föreningsbidrag, både från social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden.

Genom att digitalisera hanteringen blir processen inte bara effektivare, en annan vinst är även att de föreningar som söker bidrag kommer att kunna registrera sig i det föreningsregister som omnämns i motionen.

I nuläget går det inte att krav ställa på registrering, men en tydlig önskan har framförts i samband med att ansökningsperioden just nu är öppen för dessa föreningsbidrag.

Bedömning

Social- och omsorgsförvaltningen ser att områden som hanteras inom ABC för god psykisk hälsa är viktiga för folkhälsa för målgruppen.

Bedömningen är dock att genom de omställningar som sker inom sektorn kommer samtliga delar som motionären tar upp att kunna mötas genom redan pågående insatser.

I och med de nya avtal och verksamhetsuppdrag som startade i maj 2023 har extra fokus riktats mot träffpunkterna och det hälsofrämjande arbetet. Att

tillskjuta extra medel i form av utpekade ombud bedöms inte nödvändigt. Däremot behöver omställningen följas samt fokus riktas i redan pågående insatser för att skapa förutsättningar för en god psykisk hälsa hos målgruppen.

Under hösten kommer fortsatt arbete ske för att skapa de förutsättningar som finns för att Linköpings kommun ska kunna ansluta sig till ABC för god psykisk hälsa.

Ekonomiska konsekvenser

De pågående omställningar, till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet samt digitalisering av föreningsbidrag, som pågår ryms inom äldrenämndens budget.

Kommunala mål

Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Det görs ingen åtskillnad i hur kvinnor och män hanteras utifrån beslutet. Samma förutsättningar ska gälla för både kvinnor och män.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallat

Kommunledningsförvaltningen

Social- och omsorgsförvaltningen

Paul Håkansson

Susanna Lundstedt

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Motionären